

24.10.2024

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN YMPÄ- RISTÖ- JA LUPAJAOSTO

ESITYSLISTA

17 - 2024

KOKOUSKUTSU

Kokousaika 24.10.2024 klo 16:15
Kokouspaikka Lautakuntasali Horisontti, Työpajankatu 8
Käsitellään Tällä esityslistalla mainitut asiat

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

24.10.2024

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Ilmoitusasiat	2
3 Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponnosta koskien kaupunginvaltuuston toiminnan tarkastelua myös muut eläinlajit huomioon ottavasta eläineettisestä näkökulmasta	6
4 Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen aloitteesta Vantaanjoen virkistyskäytön ja kalastuksen olosuhteiden parantamiseksi	12
5 Uimarantojen hygienia ja uimaveden laatu Helsingissä 2024	16
6 Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle Helsingin rakennusvalvontataksan yleisistä perusteista	22
7 Rakennuslupahakemus, raitiovaunuvarikkorakennuksen (rakennusluokka 0512) rakentaminen ja neljän varikkorakennuksen purkaminen, 24/954/1, Koskelantie 39, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy	28

24.10.2024

Asia/1

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Jaakko Meretniemen ja varatarkastajaksi jäsen Päivi Riihimäen.

Esittelijä

puheenjohtaja
Saana Rossi

Lisätiedot

Eija Höhl, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36422
eija.hohl(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää merkittä tiedoksi.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 8.10.2024, nro 5822/2024

Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto myönsi päätöksellään 1.2.2024 § 18 rakennusluvan yksiasuntoisen ja kolmikerroksisen kokonaisalaltaan 184 k-m²:n suuruisen asuinrakennuksen rakentamiselle ja maalämpökaivon poraamiselle Kulosaarella sijaitsevalle tontille.

Osa naapureista valitti ympäristö- ja lupajaoston lupapäätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Valittajat vaativat jaoston päätöksen kumoamista. Ensisijaisesti vaadittiin rakennuslupahakemuksen hylkäämistä ja toissijaisesti asian palauttamista uudelleen käsiteltäväksi. Lisäksi vaadittiin päätöksen tehnyttä viranomaista korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen. Valituksessa vedottiin muun ohella seuraaviin seikkoihin. Rakennushanke on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa eikä lainmukaisia edellytyksiä asemakaavasta poikkeamiselle ole. Valituksenalaista päätöstä ei ole perusteltu riittävällä tavalla, sillä siinä ei ole arvioitu poikkeamisen edellytyksiä tai sen vaikutuksia naapurustoon ja muuhun ympäristöön. Valittajia on kohdeltu vastoin hallinnon tasapuolisen kohtelun periaatetta. Asiassa on järjestettävä katselmus rakennuspaikalla, jotta asemakaavasta poikkeamisen laajuus ja sen vaikutukset voidaan hahmottaa. Rakennuksen korkeusasma ei sopeudu olemassa olevaan ympäristöön ja asemakaavassa suunniteltuihin korkeusasemiin. Perusteeton maantäyttö ja ylisuuret huonekorkeudet erityisesti alimman kerroksen osalta johtavat kumulatiivisesti siihen, että rakennuksesta muodostuu tornimainen, ympäristönsä soveltumaton rakennus, joka aiheuttaa valittajalle kohtuutonta haittaa.

Hallinto-oikeus tutki valituksen ja päätöksellään 8.10.2024 5822/2024 hylkäsi valituksen ja vaatimuksen katselmuksen järjestämisestä. Lisäksi hallinto-oikeus hylkäsi vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Hallinto-oikeuden mukaan ympäristö- ja lupajaosto on perustellut päätöksensä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisilla seikoilla. Hallinto-oikeuden mukaan katselmuksen järjestäminen asian selvittämiseksi ei

ollut tarpeen. Hallinto-oikeuden mukaan rakennusluvassa on hyväksytty vähäisenä poikkeamisena poikkeaminen asemakaavassa sallitusta rakennuksen ylimmän kerroksen kerrosalasta sekä sallitusta kerrosalasta. Mainittuja poikkeamisia lukuun ottamatta hanke on asemakaavan mukainen. Hallinto-oikeuden mukaan edellytykset poikkeamisille ovat olleet olemassa. Hallinto-oikeus totesi myös, että rakennusluvan myöntämisedellytysten kannalta ei ole merkitystä naapurikiinteistöjen näkyvien muuttumisella eikä sillä, mikä vaikutus hankkeella on naapurikiinteistöjen arvoon. Lisäksi päätöksessä on todettu, että hulevesien johtaminen rakennettavalta kiinteistöltä on otettu asianmukaisesti huomioon lupapäätöksessä eikä maanpinnan korotuksesta ole katsottava aiheutuvan tarpeetonta haittaa valittajien omistamalle naapurikiinteistölle. Hallinto-oikeuden mukaan rakennushanke täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 135 §:n 1 momentissa säädetyt rakennusluvan myöntämisen edellytykset ja se soveltuu maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset.

Hallinto-oikeuden päätös on erillisenä liitteenä.

Kaupunginvaltuuston 28.8.2024 § 156

Tuomarinkylän Paloheinän jokamiesgolfkentän laajennuksen asemakaavan muutos (nro 12900)
HEL 2022-014388

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä) erityisalueita, virkistystä ja maanviljelyä varten osoitettuja alueita sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueita koskevan asemakaavan muutoksen 4.6.2024 päivätyn piirustuksen nro 12900 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutos on tullut voimaan 23.10.2024.

[Asemakaavamuutoksen kartta](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus](#)

Kaupunginvaltuuston 28.8.2024 § 157

Suutarilan Puistolan asemanseudun monitoimitalojen asemakaavan muutos (nro 12887), sis. liikennesuunnitelman
HEL 2021-004604

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 40. kaupunginosan (Suutarila, Tapulikaupunki) korttelin 40119, korttelin 40136, sekä puisto- ja katualueiden sekä 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Puistola) puisto- ja katualueiden

24.10.2024

asemakaavan muutoksen 7.5.2024 päivätyn piirustuksen nro 12887 mukaisena (muodostuu uusi kortteli 41309) ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutos on tullut voimaan 23.10.2024.

[Asemakaavamuutoksen kartta](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus](#)

Kaupunginvaltuuston 28.8.2024 § 158

Vartiokylän Myllypadontie 3:n asemakaavan muutos (nro 12784)
HEL 2021-005056

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuuro) korttelin 45154 tontin 2 asemakaavan muutoksen 6.9.2022 päivätyn piirustuksen nro 12784 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutos on tullut voimaan 23.10.2024.

[Asemakaavamuutoksen kartta](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus](#)

Kaupunginvaltuuston 28.8.2024 § 159

Länsimäentien pohjoisosa ja Laakavuoren korttelitalon ympäristön asemakaavan muutos (nro 12898)
HEL 2021-003799

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 47. kaupunginosan (Mellunkylä) korttelien 47327, 47328, 47329 ja 47330 sekä katualueiden, suojaviheralueiden ja puiston asemakaavan muutoksen 23.4.2024 päivätyn piirustuksen nro 12898 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutos on tullut voimaan 23.10.2024.

[Asemakaavamuutoksen kartta](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus](#)

[Päätökset](#)

Kaupunginvaltuusto on 9.10.2024 § 203

Pohjoisranta 12 asemakaavan muutos (nro 12891)
HEL 2023-000206

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin 15 tontin 3 asemakaavan muutoksen 11.6.2024 päivätyn piirustuk-

24.10.2024

Asia/2

sen nro 12891 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutos on tullut voimaan 16.10.2024.

[Asemakaavamuutoksen kartta](#)

[Asemakaavamuutoksen selostus](#)

[Päätökset](#)

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Mari Randell

Lisätiedot

Eija Höhl, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36422
eija.hohl(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 8.10.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

3

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponnesta koskien kaupunginvaltuuston toiminnan tarkastelua myös muut eläinlajit huomioon ottavasta eläineettisestä näkökulmasta

HEL 2023-011877 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antaa lausunnon valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponnesta:
"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta alkaa tarkastella toimintaansa myös muut eläinlajit huomioon ottavasta eläineettisestä näkökulmasta."

Eläineettinen näkökulma läpäisee monia kaupunginvaltuuston johtamia kaupungin toimia, vaikka sitä ei yleensä ole erikseen tarkasteltu. Tässä lausunnossa kiinnitetään huomiota niihin eläinetiikankin kannalta kestäviin ratkaisuihin, joita kaupungin hallinnossa on viime vuosina tehty, ja tällä alalla tunnistettuihin vielä paljolti ratkaisemattomiin ongelmiin.

Eläinetiikka liitetään usein eläinyksilön hyvinvointiin ja sen oikeuksiin. Laajemmin tarkasteltuna eläinetiikka voidaan lukea luonnonsuojelutiikan osa-alueeksi. Se koskettaa kuitenkin verraten suuria yksilömääriä ja kokonaisia populaatioita myös eläinyksilöiden elinmahdollisuuksien ja siten hyvinvoinnin näkökulmasta. Ilmastoetiikka on myös tärkeä ympäristöetiikan kokonaisuuden osa-alue.

Yksilötason eläinetiikka: eläinsuojelu, vaaralliset rakenteet, vahingolliset roskat ja lihantuotanto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi 23.11.2023 ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2020 - 2024 päivityksen vuodelle 2024. Valvontasuunnitelman osana on eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelma, jossa kuvataan eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan kohteet, tehtävät ja niihin liittyvät velvoitteet.

Eläinsuojeluvalvonnan tarve on kasvanut tasaisesti viime vuosina, ja ympäristöpalveluihin perustettiin eläinsuojelu- ja eläintautivalvontaa varten viides valvontaeläinlääkäri virka vuoden 2024 alusta. Valtio rahoittaa valvontaeläinlääkärien virat täysimääräisesti.

Eläinsuojeluvalvontaa tehdään epäilyilmoitusten perusteella eläinten pitopaikoissa, yleensä yksityisasunnoissa. Ammattimaista eläintenpitoa,

24.10.2024

kuten talleja, lemmikkihoitoloita ja eläinkauppoja, tarkastetaan säännöllisesti valvontasuunnitelman mukaisesti. Jos eläinsuojelutarkastuksilla todetaan eläinten hyvinvointisäädösten vastaista menettelyä, annetaan määräyksiä tai ryhdytään kiireellisiin toimenpiteisiin eläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi.

Kaupungin vastuulla oleva eläinten hyvinvointilain mukainen löytöeläinten talteenotto on järjestetty ostopalveluna Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry:n toimesta. Valvontaeläinlääkärit ja poliisi toimittavat löytöeläintalolle myös eläinten hyvinvointilain mukaisen väliaikaisen hoidon tarpeessa olevat eläimet.

Kaupungin vastuulla olevat eläinlääkintähuoltolain mukaiset eläinlääkäripalvelut ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripalvelun tuottaa ostopalveluna yliopistollinen eläinsairaala.

Eläimen asianmukaisen hoidon järjestäminen ja kustannukset ovat aina eläimen omistajan vastuulla. Eläinten kaltoinkohtelun taustalla ovat yleensä omistajan erilaiset sosiaaliset tai terveydelliset ongelmat. Kaupungin päätökset, jotka vaikuttavat kaupunkilaisten sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuteen, vaikuttavat välillisesti myös lemmikkien hyvinvointiin.

Helsingin kaupungin säätiön Korkeasaaren ylläpitämä villieläinsairaala auttaa vahingoittuneita luonnonvaraisia eläimiä. Hyvinvointialueuudistuksen myötä pelastuslaitoksen eläinpelastusyksikkö ottaa tehtävät hätäkeskuslaitoksen riskinarvioinnin mukaan noudattaen valtakunnallista mallia, eli toiminta keskittyy koti- ja tuotantoeläimiin sekä luonnonvaraisiin eläimiin, mikäli tilanne aiheuttaa vaaraa ihmiselle tai haittaa yhteiskunnan toimintaa. Eläinpelastusyksikkö kuljettaa joissakin tapauksissa myös luonnonvaraisia eläimiä, ainakin sellaisia, jotka ovat vaikeasti kuljetettavia. Pahoin loukkaantuneet luonnonvaraiset eläimet voi toimittaa myös yliopistolliseen eläinsairaalaan lopetettavaksi veloituksetta. Luonnonvaraisten eläinten loukkaantuminen kaupunkiympäristössä on usein ihmisen toiminnan seurausta, joten avun järjestäminen on eläineettisesti perusteltua.

Lintujen törmäykset ikkunoihin ja muihin rakenteisiin on ollut ajankohdainen huolenaihe, johon kaupunkiympäristön toimiala on vastannut asettamalla lintuturvallisuustyöryhmän. Rakennusvalvonnan johtamassa ryhmässä on ollut mukana monipuolinen, myös ornitologinen, asiantuntemus.

Työryhmässä on laadittu lintuturvallisen rakentamisen ohje, jossa kuvataan, mitä törmäysriskejä rakennuksen lasirakenteet aiheuttavat linnuille, ja millaisilla toimilla näitä riskejä voidaan vähentää. Ohjetta tullaan

käyttämään rakennushankkeiden ohjauksessa. Ohje on hyväksytty kaupunkiympäristön toimialan johtoryhmässä 8.1.2024. Ohjeen osiot ovat: 1. Rakennuksen tai rakennelman sijainti, 2. Lasin ulkonäkö ja käsittely, 3. Lasin sijainti, 4. Viherkatot ja -seinät, 5. Valaistusasiat, 6. Jo rakennetut rakennukset, 7. Voimalinjat. Myös asemakaavoitukseen on vakiintunut käytäntö törmäysriskin vähentämiseen tähtäävistä kaava-merkinnöistä ja -määräyksissä lintujen kannalta riskialttiissa paikoissa.

Kaupungilla on toteutuksessa laaja roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma 2022 - 2025 ja uutta kautta 2026 - 2029 valmistellaan. Roskat voivat vahingoittaa maa- ja vesieläimiä sellaisenaan tarttuessaan niihin kiinni. Toinen, vähitellen vahingollinen vaikutus syntyy mikromuovien kulkeutuessa maaperään ja varsinkin veteen.

Kaupungin työnjaossa kalastusasiat kuuluvat kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Tärkeä valistuskohde on ollut siimojen, vieheiden ja muun kalastusjätteen asianmukainen hävittäminen, jossa on edelleen suuria puutteita. Lakiin ja SUP-direktiiviin perustuva kalastusvälinejätteen keräys tulee pakolliseksi 1.1.2025. Sen yhtenä tavoitteena on vähentää rannoille tai veteen hylättyjen pyydysten kaloille ja maaeläimille aiheuttamaa turhaa kärsimystä.

Helsingin alueella ei ole laajaa lihantuotantoa tai muuta eläinten teho- kasvatusta. Kasvisruoan tarjolla pitäminen ja kasvisruokapäivät ovat merkittävä eläineettinen kannanotto lihan tehotuotantoa ja sen eläinyksilöille tuottamia kärsimyksiä vastaan. Se liittyy lihantuotannon suurten hiilipäästöjen vuoksi myös laajemmin ympäristöetiikkaan..

Luonnonsuojelueettisiä ohjelmia ja päätöksiä

Kaupunginvaltuusto ja sen johtama kaupungin henkilöstö tekevät rutii- ninomaisesti päätöksiä, joilla on vaikutusta eläinyksilöiden ja sitä kautta myös eläinpopulaatioiden elossa pysymiseen ja hyvinvointiin. Voimas- sa olevassa kaupunkistrategiassa on vahva ympäristöeettinen koros- tus, vaikka tätä sanaa ei siinä käytetä.

Helsingin kaupunginvaltuuston toistaiseksi ehkä merkittävin päätös luonnonvaraisten eläinten näkökulmasta on ollut voimassa olevan yleiskaavan 2016 hyväksyminen siitä huolimatta, että se mahdollistaa rakentamista joillekin nykyisille viheralueilla. Kaavan yhteydessä hy- väksyttiin kaupunkiluonto-liitekartta, jossa esitetään viheralueet ja nii- den väliset yhteydet sekä oikeusvaikutteiset rajaukset luonnonsuoje- luohjelman 2015 - 2024 mukaisille luonnonsuojelualueille. Tämä ohjel- ma saadaan kaupungin omistamien alueiden osalta toteutetuksi mää- rävuotena 2024, ja uutta luonnonsuojeluohjelmaa vuosille 2025 - 2034 valmistellaan parhaillaan ympäristöpalveluiden johdolla laajassa yhteis-

työssä aluksi kaupunkiympäristön toimialan sisällä, myöhemmässä vaiheessa myös muiden toimialojen kanssa. On todennäköistä, että nyt valmisteltavana oleva uusi luonnonsuojeluohjelma 2025 - 2034 on riittävän laaja hyödyttääkseen vielä useampien eläinlajien ja -yksilöiden elinmahdollisuuksia kuin edellinen.

Toinen tärkeä kaupungin toimintaa ohjaava eläineettinen asiakirja on kaupunkiympäristölautakunnan 20.4.2021 hyväksymä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma (LUMO-ohjelma) 2021 - 2028, jonka toimenpiteistä useimmat koskevat elinympäristöjä ja siten välillisesti eläimiä, mutta luku 8 sisältää 13 toimenpidettä, jotka koskevat suoraan eläinlajien eli käytännössä yksilöiden auttamista.

Ekologian ja luonnonsuojelun kannalta ekosysteemit ja populaatiot ovat merkittävämpiä kuin eläinyksilöiden yksilölliset kohtalot. Viestinnän näkökulmasta myös jälkimmäiset tarjoavat kuitenkin merkittäviä esimerkkejä ja malleja. Uutiset luonnonvaraisten eläinten kohtaamisista ja hädänalaisten eläinten auttamisesta ovat joukkoviestimissä ja sosiaalisessa mediassa suuren mielenkiinnon kohteena ja suosittuja pitkienkin keskusteluketjujen aiheita. Niillä voi siten suosiostaan päätellen olla suurikin pedagoginen merkitys.

Jaosto kehotti kaupunkia ottamaan huomioon eläineettiset näkökulmat sellaisessa päätöksenteossa, jossa tehdään eläimiin merkittävällä tavalla vaikuttavia ratkaisuja.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Elina Kauppila on tehnyt 13.9.2023 seuraavan toivomusponnen:

” Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta alkaa tarkastella toimintaansa myös muut eläinlajit huomioon ottavasta eläineettisestä näkökulmasta.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 19.1.2024 mennessä.

Lausunnonle pyydettiin ja saatiin lisää aikaa 28.2.2024 asti.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 30 luvun 14 § mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava hyväksytystä toivomusponnosta kirjalli-

24.10.2024

nen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä toivomusponnen ehdottajalle viimeistään vuoden kuluttua sen hyväksymisestä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi lausunnon (15.8.2024, 140 §) valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponnosta (Kvsto 13.9.2023 asia 8): "Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta alkaa tarkastella toimintaansa myös muut eläinlajit huomioon ottavasta eläineettisestä näkökulmasta." Ponsi palautettiin kaupunginhallituksesta valmisteltavaksi siten, että eläineettisen näkökulman huomiointi välittyy vahvemmin ja Korkeasaaren villieläinsairaalan ja pelastuslaitoksen välinen toiminta kuvataan täsmällisemmin todellisen tilanteen mukaan (palautusehdotus, Minja Koskela, Khs 16.9.2024, 570 §).

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Päivi Lahti, johtava valvontaeläinlääkäri, puhelin: 09 310 32076
paivi.h.lahti(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kauppila Elina, toivomusponsi, Kvsto 13.9.2023 asia 8
- 2 Kaupunginhallitus 16.9.2024 § 570 Valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponsi eläineettisen näkökulman huomioon ottamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 570

HEL 2023-011877 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

16.09.2024 Palautettiin

24.10.2024

Asia/3

Palautusehdotus:

Minja Koskela: Ponsi palautetaan valmisteluun siten, että eläineettisen näkökulman huomiointi välittyy vahvemmin ja Korkeasaaren villieläin-sairaalan ja pelastuslaitoksen välinen toiminta kuvataan täsmällisemmin todellisen tilanteen mukaan.

Kannattaja: Elisa Gebhard

Kaupunginhallitus palautti asian yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi.

09.09.2024 Pöydälle

02.09.2024 Pöydälle

15.08.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

4

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen aloitteesta Vantaanjoen virkistyskäytön ja kalastuksen olosuhteiden parantamiseksi

HEL 2024-004644 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 24 muuta valtuutettua esittävät, että Helsingin kaupunki selvittää, tarvittaessa muiden joenvarren kuntien kanssa, mitä toimenpiteitä olisi tehtävissä Vantaanjoen kunnan ja vapaa-ajankäyttöedellytysten kohentamiseksi.

Helsingin kaupunki on aktiivinen jäsen Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksessä (VHVSY). VHVSY toteuttaa Vantaanjoen vesistöalueen veden laadun seurantaa mukaan lukien kalastoseurannat. Yhdistys vastaa myös alueen jätevedenpuhdistamoiden toiminnan ympäristövaikutusten seurannasta, hanketoiminnasta, tiedottamisesta, sekä viestinnästä.

Yhdistyksen toteuttaman eri seurantojen tuloksista voidaan havaita, että viime vuosikymmeninä jokeen kohdistuva kuormitus on vähentynyt ja vesistön tila kohentunut. Vantaanjoen ekologinen tila on nyt tyydyttävä, mutta sivujokien yläjuoksulla on saavutettu hyvä ekologinen tila. Yhdistys tarjoaa Vantaanjoen vesistöalueelle toimivan yhteistyöverkoston, jonka kautta valuma-alueen kunnat, Helsinki mukaan lukien, voivat jatkossakin tehdä Vantaanjoen hyväksi suunnitelmallista ja tuottavaa vesiensuojelutyötä.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry perustettiin keväällä 1963, kun Vantaanjoen varren kunnat ja teollisuuslaitokset päättivät vapaaehtoisesti lähteä torjumaan joen huolestuttavaa saastumista. Yhdistykseen kuuluu tällä hetkellä 27 jäsentä (8 kuntaa: Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Nurmijärvi, Riihimäki, Tuusula, Vantaa ja Kerava; 7 teollisuuslaitosta ja 12 muuta yhteisöä tai yhdistystä). Yhdistyksen hallituksella on apunaan yleissuunnittelu- ja jätevesijaokset sekä Vantaanjoki-neuvottelukunta. Hallituksen puheenjohtajana toimii Helsingin edustaja yhdistyksen hallituksessa.

Viime vuosina VHVSY on selvittänyt mm. kipsin ja ravinnekuidun käyttöä maatalouden vesiensuojelukeinona, sekä ikuisuuskemikaaleina tunnettujen PFAS-yhdisteiden esiintymistä Vantaanjoen valuma-alueella.

Viiden vuosikymmenen aikana veden laatu Vantaanjoessa ja sen sivuhaaroissa on selvästi parantunut, mutta tehtävää riittää edelleen. Merkittävien virkistyskäyttöarvojen lisäksi Vantaanjoella on strategista merkitystä pääkaupunkiseudun vedenhankinnan varavesijärjestelmänä.

Vantaanjoen vesistöalue on kalastoltaan Suomen mittakaavassa hyvin runsas; 34 kalalajin lisäksi joessa tavataan nahkiaista, pikkunahkiaista sekä täplä- ja jokirapua. Valtalajeina ovat särkikalat. Vedenlaadun paraneminen, jokikunnostukset ja kalaistutukset ovat edesauttaneet etenkin vaelluskalakantojen tilan elpymistä. Lisäksi noususteiden vähittäinen poistaminen on mahdollistanut vaelluskalakannoille esteettömän pääsyn joen latvaosiin sekä tärkeille lisääntymisalueille. Viime vuosina on havaittu mereltä nousseita taimenia jopa yli 90 kilometrin päässä jokisuusta.

Vantaanjoki tarjoaa asukkaille ulkoilumahdollisuuksia mm. melontaa, kalastusta ja uimista. OmaStadi hankkeina joelle on rakennettu neljä uimalaituria, joiden ylläpidosta vastaa kaupunki. Liikuntapalveluiden toimesta Vantaanjoen uimapaikkoja kunnostetaan 60 000 eurolla.

Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 24 muuta valtuutettua ovat tehneet 27.3.2024 seuraavan aloitteen Vantaanjoen ympäristön kunnostamisesta vapaa-ajankalastuksen mahdollisuuksien parantamiseksi

VANTAANJOKI KUNTOON, VAPAA-AJANKALASTUS NOUSUUN

Vapaa-ajankalastuksella on tärkeä merkitys suomalaisten luontosuhteen ylläpitämisen ja hyvinvointivaikutusten näkökulmasta. Se on paitsi monille suomalaisille merkittävä harrastus, myös mahdollisuus houkuttella matkailijoita Helsinkiin, kunhan olosuhteet ovat kunnossa. Vantaanjoki laskee Suomenlahteen Helsingin Vanhankaupunginlahdella. Vantaanjoesta pyydetään meritaimenia, ankeriaita, nahkiaisia sekä vähemmän tunnettuja vimpoja, turpia ja töröjä. Vantaanjoki on rehevöitynyt, vaikka tilanne on takavuosi parempi. Pelloilta valuvat ravinteet ja omakotitalojen jätevedet kuormittavat jokea.

24.10.2024

Vantaanjoesta vain pieni osa kulkee Helsingin rajojen sisällä ja esim. vedenpuhdistamot sijaitsevat joen yläjuoksulla. Joen kunnan perusteellinen kohentaminen edellyttäisi siten yhteistyötä ainakin joenvarren muiden kuntien kanssa.

Kipsikäsitteilyllä voidaan vähentää merkittävästi pintamaan eroosiota sekä fosforin ja hiilen huuhtoutumista pelloilta. Viime vuosina esim. John Nurmisen Säätiö on edistänyt Vantaanjoen kipsihanketta, joka on nykyään julkisen rahoituksen piirissä. ELY:n KIPSI-hankkeen rahoitus loppuu vuonna 2025.

Rakennekalkki vähentää eroosiota ja fosforihuuhtoutumia. Ratkaisuna voitaisiin käyttää myös maanparannuskuituja, talviaikaisia kasvipeitteitä eroosion estämiseksi ja varoalueiden laajentamista.

Pääsy Vantaanjoen rantaan sisältää Helsingin osuudella nykyisellään tarpomista ryteikössä. Vantaanjoen varteen olisikin hyvä rakentaa myös kalastuslaitureita, jotka palvelisivat myös uimareita, melojia ja muita vesistössä liikkuvia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki selvittää, tarvittaessa muiden joenvarren kuntien kanssa, mitä toimenpiteitä olisi tehtävissä Vantaanjoen kunnan ja vapaaajankäyttöedellytysten kohentamiseksi.

Helsingissä

27.03.2024

Pakarinen Pia

Jäsen

Kokoomuksen valtuustoryhmä

(1 + 24 allekirjoitusta)

Laaksonen Heimo, Asko-Seljavaara Sirpa, Jalovaara Ville, Karhuvaara Arja, Rautava Risto, Pajunen Jenni, Lindgren Minna, Silvennoinen Oula, Meri Otto, Dufva Veli-Pekka, Muurinen Seija, Korpinen Sini, Nuorteva Johanna, Kärkkäinen Eeva, Månsson Björn, Abib Mukhtar, Holopainen Mari, Vepsä Sinikka, Iskanius Anniina, Grotenfelt Nora, Castrén Maaret, Vierunen Maarit, Kivekäs Otso, Suomalainen Nina.

Esittelijä

ympäristöjohtaja

Esa Nikunen

Lisätiedot

Jari-Pekka Pääkkönen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Liitteet

24.10.2024

Asia/4

-
- 1 Valtuustoaloite 27.03.2024 Pakarinen Pia VANTAANJOKI KUNTOON,
VAPAA-AJANKALASTUS NOUSUUN

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

5

Uimarantojen hygienia ja uimaveden laatu Helsingissä 2024

HEL 2024-013368 T 11 00 02

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää merkittä tiedoksi selvityksen uimarantojen hygieniasta ja uimaveden laadusta Helsingissä vuonna 2024.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikkö valvoo uimarantojen hygieniaa ja uimaveden laatua terveydensuojelulain (763/1994) sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetusten (177/2008 ja 354/2008) mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Uimakausi ja uimarannat

Ympäristöterveysyksikkö valvoi uimarantojen hygieniaa ja uimaveden laatua uimakauden (15.6.–31.8.2024) ajan.

Helsingissä on 26 yleistä uimarantaa, joista 12 on suuria yleisiä uimarantoja ja 14 pieniä yleisiä uimarantoja. Uimarantoja ylläpitävät Helsingin kaupungin liikuntapalvelut (25 rantaa) ja Helsingin seurakuntayhtymä (Mustasaaren uimaranta).

Suuret yleiset uimarannat ovat Aurinkolahti, Hietaranta, Iso Kallahti, Kallahdenniemi, Laajasalo, Lauttasaari, Marjaniemi, Munkkiniemi, Mustikkamaa, Pikkukoski, Rastila ja Tuorinniemi. Pienet yleiset uimarannat ovat Furuvik, Hevossalmi, Kivinokka, Mustasaari, Pakila, Pihlajasaari, Porvariskuninkaanpuisto, Puotila, Seurasaari, Suomenlinna, Tapaninvainio, Uunisaari ja Veijarivuori sekä uutena Palettilammen uimaranta, joka avattiin heinäkuussa 2024.

Uimavesivälitteiset epidemiat

Ilmastonmuutoksen seurauksena vesien lämpeneminen ja sateiden määrien lisääntyminen lisäävät uimavesivälitteisten epidemioiden riskiä uimarannoilla. Lisääntyvien sateiden myötä pintavalumien ja hulevesien määrät sekä jätevesien ylivuotojen riskit kasvavat. Kesäiset hellekaudet voivat tuoda mukanaan uimavesien laatuun liittyviä ongelmia, sillä esimerkiksi *Vibrio cholerae* -bakteerin aiheuttamien infektioiden ennustetaan lisääntyvän ilmaston lämpenemisen myötä merialueilla.

Ympäristöterveysyksikkö on varautunut uimavesivälitteisiin epidemioihin lisäämällä rantojen ylläpitäjien sekä kuntalaisten tietoisuutta epidemioiden ennaltaehkäisemisestä ja hygieenisestä käyttäytymisestä rannalla. Uimarantojen tarkastuksilla kiinnitettiin erityistä huomiota hule- ja jätevesien riskeihin.

Helsingissä ei ole toistaiseksi tullut tietoon yhtään uimarantaveden aiheuttamaa epidemiaa tai uimarantavedestä aiheutuneita infektioita. Yksittäisiä sairastapauksia on ilmoitettu terveydensuojeluvalvonnalle, ja niiden osalta on selvitetty uimarannan ylläpitäjän kanssa, onko rannalla ollut mahdollisia uimaveden laatuun vaikuttavia häiriötilanteita, ja onko muita mahdollisia sairastuneita tiedossa.

Tarkastukset uimarannoilla

Ympäristöterveysyksikkö teki uimakauden aikana terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset suunnitelluille uimarannoille. Tarkastuksilla kiinnitettiin erityistä huomiota uimarantojen hygieenisiin olosuhteisiin, kuten uimaranta-alueen puhtaanapitoon sekä omavalvonnan toteutumiseen. Huomiota kiinnitettiin myös mm. asiakkaille suunnattuun ohjeistukseen, opasteisiin ja tiedotteisiin.

Uimarantojen läheisiä hule- ja jätevesijärjestelyjä tarkasteltiin yhteistyössä kaupungin uimarantojen ylläpitäjän, rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden sekä Helsingin seudun ympäristöpalveluiden kanssa. Hulevesijärjestelyitä sekä muita riskitekijöitä uimaveden laadulle arvioitiin osalla uimarannoista myös ennen uimakautta, sulamisvesien aikaan tehdyillä katselmuksilla.

Tarkastuksilla havaittiin erityisen paljon puutteita opasteissa ja ilmoitustaulun tiedoissa. Myös wc-tilojen hygieniassa, uimarantojen yleisessä siisteydessä ja puhtaanapidon organisoinnissa sekä terveydensuojelulain mukaisen omavalvonnan toteutumisessa todettiin puutteita. Rantojen ylläpitäjille annettiin ohjeistusta omavalvonnan kehittämiseen ja epäkohdat kehoitettiin korjaamaan.

Uimarannalle johdettavien hulevesien osalta havaittiin puutteita yhdellä rannalla, ja lisäksi useammalla uimarannalla todettiin hulevesistä aiheutuvia selkeitä riskejä. Uimarantojen läheisten hulevesijärjestelyiden osalta jatketaan tarkempaa selvittelyä yhteistyössä kaupungin eri tahojen kanssa.

Veden hygieeninen laatu

Uimaveden hygieenistä laatua seurattiin näytteenoton avulla uimakauden ajan. Näytteistä määritettiin veden mahdollisesta ulosteperäisestä

saastumisesta kertovien suolistoperäisten enterokokkien ja Escherichia coli -bakteerien pitoisuudet. Pääsääntöisesti MetropoliLab Oy otti ja analysoi viranomaisnäytteet ostopalveluna, mutta myös ympäristöterveys otti uimakaudella poikkeuksellisen paljon uimavesinäytteitä aiempiin vuosiin verrattuna.

Uimavedestä otettiin kesän aikana kaikkiaan 167 näytettä, joista 156 oli keväällä laaditun näytteenottosuunnitelman mukaisia näytteitä. Suunnitelmallisten näytteiden tulosten ollessa huonoja otettiin uusintanäytteitä, kunnes vedenlaatu oli palautunut hyväksi. Marjaniemen, Pikkukosken sekä Palettilammen uimarannoilta otettiin lisänäytteitä veden laadun varmistamiseksi. Lisäksi Marjaniemen uimarannalta sekä sen läheisyydestä otettiin 91 projektinäytettä osana yhteistyöprojektia, joka toteutettiin Helsingin yliopiston kanssa.

Helsingin uimarantavedet olivat pääosin hygieeniseltä laadultaan hyviä. Merenrannoilla sijaitsevilta uimarannoilta otettiin kaikkiaan 136 näytettä (mukaan luettuna suunnitelmalliset näytteet, uusintanäytteet ja lisänäytteet), joista 4 % oli hygieeniseltä laadultaan huonoja. Vantaanjoen vedenlaatu oli hygieeniseltä laadultaan merenrantoja huonompaa. Vantaanjoen varren uimarannoilta otettiin kaikkiaan 24 näytettä, joista 13 % oli laadultaan huonoja.

Runsaiden sateiden vaikutus näkyi Vantaanjoen näytetuloksissa. Tosin sadetapahtumia oli viime kesänä suhteessa vähän, tai ne eivät vaikuttaneet näytehetkellä uimaveden laatuun. Molemmat runsaiden sateiden yhteydessä otetut näytteet olivat hygieeniseltä laadultaan huonoja, kun taas sateettomana aikana otetuista näytteistä 95 % oli hyviä. Runsaiden sateiden jälkeen näytetulos palautui Vantaanjoen varren uimarannoilla normaalille tasolle yhden uusintanäytteen jälkeen (keskimäärin 2 - 3 vuorokautta).

Palettilammen uimarannalla veden hygieeninen laatu oli hyvä kaikissa otetuissa näytteissä. Lammella esiintyi elokuun alussa kultalevää, joka aiheutti veteen lähinnä esteettistä haittaa, poikkeavaa hajua. Kultalevän määrä kuitenkin väheni uimakauden lopulla, eikä uimavedessä enää tuolloin todettu poikkeavaa hajua.

Sinilevän sekä jätteiden esiintyminen

Sinilevien, jätteiden, öljyjen ja muiden poikkeamien esiintymistä uimavedessä arvioitiin aistinvaraisesti näytteenottojen ja tarkastusten yhteydessä. Rantapelastajat ilmoittivat ympäristöterveyteen poikkeuksellista havainnoista tai runsaista sinileväesiintymistä.

Sinilevien määrä ja esiintyvyys uimarannoilla oli kesän aikana vähäistä. Tosin havaintoja tehtiin jo alkukesästä vesien lämmitessä loppukeväästä. Myös heinäkuun puolella välin havaittiin runsaita määriä sini-levää. Uimista suositeltiin vältettävän aina, jos sinilevää oli havaittu. Jätteitä, öljyä tai muuta poikkeuksellista ei rannoilla havaittu. Lintujen massakuolemia ei lintuinfluenssariskistä huolimatta havaittu.

Uimavesiluokitus

EU-lainsäädännön vaatimusten mukaan kunnan terveysuojeluviranomaisen tulee uimakauden päätyttyä arvioida ja luokitella yleiset uimarannat neljän edellisen uimakauden valvontatutkimusten perusteella.

Helsingin yleisten uimarantojen uimavesiluokitus päivitettiin uimakauden päätyttyä neljän uimakauden (2021–2024) vesinäytteiden perusteella. Marjaniemen uimarannan luokitus tehtiin ainoastaan uimakauden 2024 aikana otettujen näytteiden perusteella, sillä uimarannan luokitus nollattiin uimakauden 2023 jälkeen. Luokituksen nollaus oli mahdollista tehdä, kun uimarannalla ja sen valuma-alueella tehdyt selvitykset ja korjaavat toimet oli todettu riittäviksi ja uimaveden laadun parantuneen toimien jälkeen.

Uimarannat luokiteltiin erinomaisiksi (5), hyviksi (5) sekä tyydyttäväiksi (2). Yksikään ranta ei ollut uimakauden 2024 jälkeen luokassa huono. Tyydyttäväiksi rannoiksi luokiteltiin Rastilan ja Marjaniemen uimarannat. Pikkukosken uimarannan luokitus nousi hyväksi. Suurten yleisten uimarantojen uimavesiluokitukset vuosien 2015–2024 ajalta ovat liitteenä.

Uimisen välttämissuositukset uimavesiluokituksiin liittyen ja päästölähteiden selvitykset

Pikkukosken, Marjaniemen, Rastilan, Ison Kallahden, Aurinkolahden, Lauttasaaren ja Hietarannan rannoilla otettiin vesinäytteitä tihennetysti uimakaudella 2024, jolloin saatiin kattavampi kuva uimaveden laadusta. Uimakaudella ei tullut tietoon jätevedenpuhdistamoiden tai -pumppaamoiden ylijuoksutuksia uimarantojen läheisyydessä tai valuma-alueella, eikä Vantaanjoen yläjuoksulta.

Vantaanjoen varren uimarannat

Aiempina vuosina tehtyjen selvitysten perusteella on voitu osoittaa, että Vantaanjoen vedenlaatu huononee runsaiden sateiden yhteydessä. Tästä syystä uimakaudella 2024 Pikkukosken uimarannalla suositeltiin välttämään uimista runsaiden sateiden yhteydessä. Uinnin välttämissuositukset runsaiden sateiden aikaan koskivat myös Vantaanjoen varren pieniä yleisiä uimarantoja (Pakila ja Tapaninvainio).

Uimakaudella 2024 Vantaanjoen valuma-alueen runsaiden sateiden yhteydessä varoitettiin meneillään olevasta lyhytkestoisesta saastumisesta Pikkukosken uimarannalla sekä ulkoliikunta -internetpalvelussa. Lyhytkestoisen saastumismenettelyn aikana otettu näyte voitiin korvata uusintanäytteellä.

Marjaniemen uimarannan saastelähdejäljitys

Syitä uimarantojen ajoittaisiin huonoihin näytetuloksiin tutkittiin ja pyrittiin ennaltaehkäisemään yhteistyössä rantojen ylläpitäjän, ympäristönsuojelun seuranta- ja -valvontayksikön, Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) sekä Helsingin yliopiston Elintarvikehygienian ja ympäristöterveyden osaston kanssa.

Marjaniemen uimarannan veden laatua tutkittiin tehostetusti yhteistyöprojektina Helsingin yliopiston kanssa. Uimarantaveden saastelähdejäljitysmenetelmän avulla selvitettiin mahdollisia uimaveden saastumista aiheuttavia tekijöitä uimavedeen liittyvien terveystaitojen riskinarvioinnin tueksi. Marjaniemen uimarannan läheisyyteen laskevan puron valuma-alueelta oli jo löydetty saastumislähteenä mm. ristikiykentä, jonka korjauksen jälkeen uimaveden laatu oli valvontanäytteiden perusteella parantunut.

Marjaniemen uimarannan uimavedestä analysoitiin uimaveden indikaattorien (*Escherichia coli* ja suolistoperäiset enterokokit) lisäksi uima-areiden terveystarvitarvinnissa käytettävien taudinaiheuttajamikrobien esiintymistä. Suurin osa näytetuloksista oli hyviä. Sateiden aikana uimavedeen johtuvat epäpuhtaudet vaikuttavat kuitenkin uimarannan veden laatuun. Marjaniemen uimarannalla on hulevesikaivo, ja on viitteitä siitä, että kaivon ylivuodot heikentävät uimarannan veden laatua.

Jatkotutkimuksiin valituista näytteistä analysoidaan valikoima mikrobiologisia saastelähteille tunnusomaisia geenimarkkereita. Tutkimusten tulokset valmistuvat myöhemmin ja niistä tullaan tiedottamaan. Marjaniemen uimarannalla sijaitseva hulevesikaivo on tyhjennetty ja huollettu, mutta hulevesien ohjaus uimarannan läheisyydessä on vielä syytä arvioida uudelleen.

Hallintatoimet uimakaudella 2025

Uimakaudella 2025 ei tulla antamaan koko uimakauden kestäviä uinninrajoituksia, mutta on syytä huomioida, että sateet voivat kaupunkialueilla vaikuttaa uimarantojen veden laatuun. Erityisesti veden laadun on todettu sateiden aikaan heikentyvän Vantaanjoen varren uimarannoilla, jossa viipymän valuma-alueelta uimarannalle on arvioitu olevan 2 - 3 vuorokautta.

24.10.2024

Marjaniemen uimarannalla olevan hulevesikaivon ylivuodot ovat todennäköisesti heikentäneet uimarannan veden laatua.

Hulevesien ohjaamiseen uimarantojen läheisyydessä tullaan kiinnittämään erityistä huomiota ja edellyttämään korjaavia toimia niiden osalta. Uimakaudella 2025 uimarantojen, joiden veden laadussa on ollut ajoittaisia ongelmia, uimaveden laatua tullaan seuraamaan tiheemmin.

Tiedottaminen ja raportointi

Kolmen rannan uintirajoituksista tiedotettiin laajasti mediassa, internetissä ja kyseisillä rannoilla. Vesinäytetuloksista tiedotettiin kunkin uimarannan opastaululla koko uimakauden ajan. Kaikkien uimavesinäytteiden tulokset ja havainnot ovat edelleen nähtävillä Helsingin kaupungin internetsivuilla. Liikuntapalveluiden rantapelastajat päivittivät myös tehdyt sinilevähavainnot ulkoliikunta -internetpalveluun. Uimakauden ajan laadittiin tiedotteita sosiaaliseen mediaan ja poikkeavista tilanteista julkaistiin tarvittaessa lehdistötiedotteita.

Uimarantojen näytetulokset raportoitiin lainsäädännön mukaisesti syyskuussa Etelä-Suomen aluehallintoviraston kautta Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL), joka toimittaa raportin koko Suomen uimavesien laadusta Euroopan unionille.

Toimivalta

Hallintosäännön 2 luvun 10 §:n 2 momentin mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toimii kunnan terveydensuojeluviranomaisena.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Heidi Öjst

Lisätiedot

Sari Front, terveystieteiden tutkija, puhelin: 09 310 33249
sari.front(a)hel.fi

Liitteet

1 1. Uimavesiluokat 2015-2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

6

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esitys kaupunginhallitukselle Helsingin rakennusvalvontataksan yleisistä perusteista

HEL 2024-012795 T 02 05 00

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi Helsingin rakennusvalvontataksan yleiset perusteet.

Rakentamislaki ja voimassa oleva rakennusvalvontataksa

Rakentamislaki (751/2023) tulee voimaan 1.1.2025. Lakia sovelletaan 1.1.2025 alkaen vireille tuleviin asioihin.

Ympäristö- ja lupajaosto on maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n ja 1.10.2023 voimaan tulleen Helsingin kaupungin hallintosäännön (kaupunginvaltuusto 13.9.2023 § 214) 16 luvun 2 §:n 1 momentin 9 kohdan nojalla 7.12.2023 hyväksynyt voimassa olevan rakennusvalvontataksan, jonka mukaisesti rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtävistä ja muista viranomaistehtävistä suoritetaan maksuja Helsingin kaupungissa. Rakentamislain voimaan tulon johdosta rakennusvalvontataksa tulee uudistaa.

Kaupunginvaltuusto on 24.11.1999 hyväksynyt voimassa olevat rakennusvalvontataksan yleiset perusteet.

Rakentamislain ja kuntalain taksapykälät

Rakentamislain 79 §:n 1 momentin mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun. Jos toimenpide jää kokonaan tai osittain suorittamatta, maksu on hakemuksesta perusteettomilta osin palautettava. Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvan vastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, voidaan periä suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut.

Rakentamislain 79 §:n 2 momentin mukaan erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Edellä 1 momentin nojalla määrätyt luvan tarkastus- ja valvontamaksut ovat

suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Kuntalain 14 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Rakennusvalvontataksan yleiset perusteet

Luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä Helsingin kaupungille maksun, jonka perusteet määrätään kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston hyväksymässä rakennusvalvontataksassa. Rakennusvalvontataksa perustuu seuraaville yleisille perusteille:

Rakennuksen rakentaminen ja siihen verrattava rakentaminen

Rakennuksen rakentamisesta ja siihen verrattavasta rakentamisesta peritään kiinteä perusmaksu kutakin rakennusta kohti sekä lisäksi rakennuksen kokonaisalan mukaan määräytyvä neliömetripohjainen lisämaksu. Maksu voidaan porrastaa rakennuksen kokonaisalan mukaan niin, että tietyt rajat ylittäviltä osin maksu on suhteellisesti pienempi. Omakoti- ja paritalorakentamisessa maksut voidaan määrätä pienemmäksi. Luvassa edellytetystä sijainnin merkitsemisestä ja sijaintikatselmuksesta, jotka kiinteistöinsinööri suorittaa, peritään kummastakin kiinteä perusmaksu.

Muut luvanvaraiset toimenpiteet ja viranomaistehtävät

Muista rakentamislaisissa luvanvaraiseksi, hakemuksenvaraiseksi tai ilmoituksenvaraiseksi määräytyistä tai muutoin viranomaisen hyväksyntää, tarkastusta tai lausuntoa vaativista toimenpiteistä peritään maksu, jossa voi olla maksuhaarukka, jolloin maksun suuruus määrätään ottaen huomioon asian käsittelyyn kulunut työaika, työmäärä ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Luvassa edellytetystä sijainnin merkitsemisestä ja sijaintikatselmuksesta, jotka kiinteistöinsinööri suorittaa, peritään kummastakin kiinteä perusmaksu.

Poikkeamisluvat ja vähäiset poikkeamiset

Poikkeamisluvista peritään kiinteä perusmaksu. Rakentamisluvan ja loppukatselmuksen yhteydessä myönnettyistä vähäisistä poikkeamisista peritään maksu, jonka suuruus voidaan määrätä vähäisten poikkeamisten lukumäärän mukaan.

Poikkeukset väestönsuojalle asetetuista vaatimuksista

Pelastuslaissa väestösuojalle asetetuista vaatimuksista vapauttamisesta tai poikkeamisesta peritään kiinteä perusmaksu ja tarvittaessa lisämaksu.

Voimassa olevaan lupaan liittyvät toimenpiteet

Luvan voimassaolon pidentämisestä töiden aloittamista varten enintään kahdella vuodella peritään kiinteä perusmaksu kutakin rakennusta kohti sekä lisäksi 30 % rakennuksen kokonaisalan mukaan määräytyvästä neliömetripohjaisesta lisämaksusta. Luvan voimassaolon pidentämisestä töiden loppuunsaattamista varten enintään kolmella peritään kiinteä perusmaksu.

Rakennusrasitteet ja kiinteistöjen yhteisjärjestely

Rasitepäätöksestä peritään maksu, joka määräytyy päätökseen sisältyvien rasitteiden lukumäärän mukaan. Ei-sopimukseen perustuvan hakemuksen johdosta tehtävästä rasitepäätöksestä peritään kiinteä perusmaksu. Kiinteistöjen yhteisjärjestelypäätöksestä peritään kiinteä perusmaksu.

Jatkuvan valvonnan toimenpiteet ja rakennustyön keskeyttäminen

Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvan vastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, maksu peritään korotettuna, kuitenkin korkeintaan kaksinkertaisena. Päätöksestä, jolla on asetettu velvoite tai/ja tuomittu jo asetetun velvoitteen uhka täytäntöön pantavaksi, ja päätöksestä, jolla rakennustyöt on määrätty keskeytettäväksi, peritään kiinteä perusmaksu.

Kokoontumistilat ja kokoontumisalueet

Rakentamisluvassa tai paloturvallisuuden vuoksi erikseen tarvittavassa päätöksessä vahvistetusta kokoontumistilassa tai kokoontumisalueen rakennelmassa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärää koskevasta päätöksestä peritään kiinteä perusmaksu ja kokoontumistilan tai kokoontumisalueen rakennelman kokonaisalan mukaan määräytyvä neliömetripohjainen lisämaksu.

Maisematyöluvut ja maa-ainesluvut

Rakentamislain ja maa-aineslain mukaisesta luvasta peritään maksu, jossa voi olla maksuhaarukka, jolloin maksun suuruus määrätään ottaen huomioon asian käsittelyyn kulunut työaika, työmäärä ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Rakentamislain mukaisesta maisematyölausunnosta peritään maksu, jossa voi olla maksuhaarukka, jolloin maksun

suuruus määrätään ottaen huomioon asian käsittelyyn kulunut työaika, työmäärä ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Lupahakemuksen vireilletulosta ilmoittaminen ja naapurien kuuleminen

Lupahakemuksen vireilletulosta ilmoittamisesta ja viranomaisen suorittamasta naapurin kuulemisesta peritään kiinteä perusmaksu sekä lisäksi naapurien lukumäärän mukaan määräytyvä lisämaksu tai pelkästään kiinteä perusmaksu. Ympäristö- ja lupajaosto voi rakennusvalvontataksan hyväksymistä koskevassa päätöksessään päättää, että naapurien kuulemisesta ei peritä maksua pientalohankkeissa tai kaikissa hankkeissa.

Hylättyjen, tutkimatta jätettyjen ja peruutettujen hakemusten maksut

Hylätyistä, tutkimatta jätetyistä ja hakijan toimesta peruutetuista hakemuksista peritään niiden käsittelystä viranomaiselle aiheutuneet kulut korvaava maksu.

Maksun määrääminen korotettuna tai alennettuna

Maksu voidaan määrätä korotettuna tai alennettuna ottaen huomioon asian käsittelyyn kulunut työaika, työmäärä ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Näillä perusteilla korotus tai alennus voi olla myös alueellisesti määräytyvä. Korotus tai alennus voi olla enintään 50 % taksan mukaan määräytyvästä maksusta. Maksu voidaan jättää kohtuusyistä perimättä osittain tai kokonaan, jos toimenpide on merkitykseltään vähäinen eikä ole edellyttänyt viranomaisen erityisiä toimenpiteitä eikä aiheuttanut kuluja. Maksu voidaan määrätä alennettuna otettaessa huomioon rakennuksen lämpöhäviöiden laskennallinen pieni energiankulutus vuositasolla tai kerrostalon linjasaneeraushankkeen yhteydessä rakennettava poistoilman lämmöntalteenotto. Maksun alennus voi näissä tapauksissa olla enintään 50 % taksan mukaan määräytyvästä maksusta.

Maksun maksaminen

Maksu on maksettava, kun päätös on annettu tai viranomaistehtävä on suoritettu.

Maksetun maksun palauttaminen

Jos rakentamisluvasta tai muusta luvasta luovutaan luvan voimassa ollessa, palautetaan maksu hakemuksesta perusteettomilta osin. Jos rakentamislupa tai muu lupa on rauennut toteutumattomana, palautetaan maksusta yhden vuoden kuluessa raukeamisesta tehdystä hakemuksesta enintään 40 %.

Vapautuksen myöntäminen maksun suorittamisesta ja lykkäyksen myöntäminen

Hakemuksesta voidaan myöntää vapautus maksun suorittamisesta osittain tai kokonaan, milloin maksun periminen on erityisestä syystä ilmeisen kohtuutonta tai aiheetonta. Hakemuksesta voidaan myöntää erityisestä syystä lykkäystä maksun suorittamiseen.

Esitysehdotuksen perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 24.11.1999 voimassa olevat rakennusvalvontataksan yleiset perusteet. Nyt esitettävät rakennusvalvontataksan yleiset perusteet vastaavat vuonna 1999 hyväksytyjä ja toimiviksi todettuja yleisiä perusteita. Ne on nyt kuitenkin muokattu vastaamaan rakentamislain säännöksiä.

Ympäristö- ja lupajaosto pitää tarkoituksenmukaisena, että kaupunginvaltuusto päättäisi uusista rakennusvalvontataksan yleisistä perusteista. Valtuuston päätös tulisi olemaan voimassa useita vuosia. Tämän valtuuston päätöksen nojalla ympäristö- ja lupajaosto tarvittaessa vaika joka vuosi hyväksyisi varsinaisen yksityiskohtaisen rakennusvalvontataksan.

Esittelijän perustelut

Rakentamislaki (751/2023) tulee voimaan 1.1.2025. Lakia sovelletaan 1.1.2025 alkaen vireille tuleviin asioihin.

Rakentamislain 79 §:n 1 momentin mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun. Jos toimenpide jää kokonaan tai osittain suorittamatta, maksu on hakemuksesta perusteettomilta osin palautettava. Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johduvat luvattomasta tai luvan vastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, voidaan periä suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut.

Rakentamislain 79 §:n 2 momentin mukaan erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään. Edellä 1 momentin nojalla määrätyt luvan tarkastus- ja valvontamaksut ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Kuntalain 14 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Esittelijä

24.10.2024

Asia/6

rakennusvalvontapäällikkö
Leena Immonen

Lisätiedot

Juha Vehviläinen, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26225
juha.vehvilainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Valtuuston päätös 1999
- 2 Liite 2 Rakennusvalvontataksa 2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

7

Rakennuslupahakemus, raitiovaunuvarikkorakennuksen (rakennusluokka 0512) rakentaminen ja neljän varikkorakennuksen purkaminen, 24/954/1, Koskelantie 39, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy

HEL 2024-011561 T 10 04 03

Facta 24-1895-24-A, Lupapiste LP-091-2024-01587

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle haetun rakennusluvan liitteenä 1 olevan Facta-asiakirjan 24-1895-24-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkisanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätös pannaan julki ilmoitustaululle samana päivänä kuin ympäristö- ja lupajaoston pöytäkirja asetetaan nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke soveltuu rakennuspaikalle ja täyttää luvan myöntämisen edellytykset.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Toimivalta

Hallintosäännön 2 luvun 10 §:n 2 momentin mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan ympäristö- ja lupajaosto päättää rakennusluvista ja rakennusten purkamisluvista, jollei jaosto ole siirtänyt toimivaltaansa viranhaltijalle.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a - I §:t, 118 §, 125 §, 127 §, 133 §, 135 §, 139 §, 141 §, 175 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus 67 § ja 69 §

24.10.2024

Asia/7

Esittelijä

yksikön päällikkö
Aarno Alanko

Lisätiedot

Johanna Nordman, arkkitehti, puhelin: 09 310 26491
johanna.nordman(a)hel.fi

Liitteet

1 Facta-asiakirja

Oheismateriaali

1 Hakemus
2 Koskela esittelymateriaali
3 Paapiirustuskooste 1
4 Paapiirustuskooste 2
5 Paapiirustuskooste 3
6 KKT lausunto 1
7 KKT lausunto 2
8 Kaavoituksen lausunto
9 Aalueryhmän muistio
10 Sijoituslupa

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote

Hakija

Asianomaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Liite 1

Esitysteksti

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Liite 1